

Tjänsteskrivelse
Datum 2018-09-24
Diarienummer VA 2018-00517

Västra Götalandsregionen
Västarvet
Handläggare: Gunilla Eliasson
Telefon: 070-216 12 13
E-post: gunilla.i-m.eliasson@vgregion.se

Till Koncernavdelning Kultur/Kulturnämnden Västra Götalandsregionen

Fortsatt process Landskapsobservatorium Västra Götaland

Förslag till uppdrag för Västarvet att i samverkan med Göteborgs universitet och Mariestads kommun bilda och driva Landskapsobservatorium Västra Götaland.

Regional utveckling som utgår från de drivande krafterna i landskapet kan byggas stark genom samverkan. Ett landskapsobservatorium Västra Götaland kan fungera som ett utmärkt komplement och stöd för olika sektorer i arbetet med regional utveckling. Frågor om till exempel kopplingarna mellan stad och land samt vattenförvaltning är stora frågor där kultur i en vidare betydelse med natur och kulturarv kan göra en avgörande skillnad. Det finns alltså stor anledning för Västra Götalandsregionen att satsa på ett landskapsobservatorium. Planering av landskapet är en fråga av komplex karaktär då det finns många intressenter. Allt för ofta hamnar frågorna inom stuprören, alternativt hanteras inte alls, eftersom det varken på nationell eller regional nivå finns något samordnande forum.

Västarvet och Göteborgs universitet, institutionen för kulturvård, har ett mycket stort internationellt nätverk av aktörer som under lång tid arbetat med Europeiska landskapskonventionen och med bildande och drift av landskapsobservatorier och Ecomuser. Kontakter är etablerade och viljan att stödja Västra Götalandsregionen i sitt arbete med bildandet av ett landskapsobservatorium är mycket stort. Kulturnämndens internationella nätverk är tveklöst en tillgång i det fortsatta arbetet.

Ett Landskapsobservatorium Västra Götalandsregionen kan bland annat bidra till:

- Att öka kapaciteteten för att möta utmaningar kring klimatförändringar och därmed också bidra till en ökad resiliens, vilket svarar upp mot de globala hållbarhetsmålen.
- Att minska risken för stuprörsplanering och säkerställa att viktiga frågor kring landskapet verkligen hanteras och samordnas.
- Att hantera frågor och samordning kring fysisk planering.
- Att stärka medborgares möjlighet att delta aktivt i värdering och förvaltning av landskapet.
- Att öka samverkan kring landskapsfrågor och stärka utbytet med forskning och utbildning.
- Att fungera som ett kunskapscenter för nationellt och internationellt utbyte.

Förslag till fortsättning vore därför att under en period om 2 år, testa att driva ett landskapsobservatorium i praktiken. Därefter kan slutsatser dras kring fortsättningen.

Utgångspunkten är en operativ verksamhet där konkreta frågor och problemställningar hanteras. Under dessa två år föreslås att följande arbete genomförs:

- påbörja och genomföra samordningen av minst ”tre case”?
- testa strukturer och samverkansformer
- samordna och strukturera samverkansparter samt teckna avsiktsförklaringar med samtliga parter (se bilaga 3 Intressentförteckning).
- genomföra en kompetenskartläggning hos samverkansorganisationerna.
- ansvara för uppbyggnad av informationsplattform.
- ansvara för dokumentation av arbetsprocessen och utifrån detta föreslå en ram för långsiktig drift av ett Landskapsobservatorium.

Förslag till projektorganisation

Projektägare Västarvet

Västarvet ansvarar för processledning (motsvarande 80 % tjänst), finansierad av kulturnämnden.

1 arbetsgrupp bildas, processledaren leder arbetsgruppen (varje organisation, förutom processledare, finansierar sitt deltagande).

1 styrgrupp bildas

Mariestads kommun erbjuder ett nätverk av aktörer så som Göteborgs universitet med landskapsutbildningar, Biosfärsområdet Vänerskärgrården med Kinnekulle samt Chalmers med forskning kring stad-landfrågor och fysisk planering.

Finansiering av föreläsare, vissa resor, representation bidrar Dacapo Mariestad med genom sitt kulturstrategiska uppdrag från regionen.

Utvärdering kring projektet kommer att ske dels när ett ”case” kan anses vara slutfört, men också årligen i styrgruppen fram tills dess att projektperioden är avslutad.

Den förväntade nyttan med ett etablerat landskapsobservatorium är att öka förutsättningarna för att viktiga frågor kring landskapet verkligen hanteras.

Budget (2 år)

Kostnader

Processledare	1.200.000
Resor	100.000
Marknadsföring	40.000
OH telefoni/kontor	40.000
Övrigt	20.000
Totala kostnader	1.400.000

Intäkter

VGR/Kulturnämnden	1.200.000
Kulturstrategiskt uppdrag	
Dacapo	100.000
Mariestads kommun	30.000
Västarvet	50.000
GU	20.000
Totala intäkter	1.400.000

Mariestads kommun, Göteborgs universitet och Västarvet bidrar därutöver kontinuerligt med personella insatser och stöd till processledaren.

Underlag framtaget av Anders M Nilsson (Västarvet), Bosse Lagerqvist (Göteborgs universitet) och Maria Henriksson (Dacapo Mariestad)

Västarvet

Gunilla Eliasson
Tf. förvaltningschef